

Bioètica

Codi: 102282

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Marc Abraham Puig Hernandez

Correu electrònic: marcabraham.puig@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Adrian Pascale

Prerequisits

Interès intel·lectual i capacitat discursiva i crítica per analitzar els nous reptes que plantegen els avenços científics en els àmbits de les ciències de la vida i de la biomedicina.

Objectius

Analitzar el context històric i científic en el que neix la disciplina denominada "Bioètica".

Mostrar quins són els problemes que han generat els nous avenços en l'àmbit de les ciències de la vida i de la biomedicina, especialment els derivats de l'ús de les Tècniques de Reproducció Assistida.

Examinar la regulació jurídica existent.

Descriure la pluralitat valorativa que sobre aquests temes hi ha en les societats democràtiques actuals.

Identificar els problemes derivats del progrès i l'aplicació de la tecnologia en l'ésser humà, la genètica i en l'inici i el final de la vida.

Crear un espai de discussió apropiat per facilitar l'adopció de posicions personals fonamentades i possibles consensos que permetin avaluar la normativa jurídica, les convencions socials existents i les pròpies conviccions morals.

Competències

- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar que es té una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.

- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, valorar i posar en pràctica els canvis en la jurisprudència.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar textos jurídics (contractes, dictàmens, sentències, interlocutòries, providències, testaments, legislacions, etc.).
- Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
- Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les discussions contemporànies sobre gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret a la pràctica jurídica.
2. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
3. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
4. Descriure l'evolució de la jurisprudència amb relació als problemes contemporanis sobre gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret.
5. Distingir les diverses aportacions crítiques de la teoria del dret.
6. Explorar les relacions entre dret i societat en els àmbits de gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret.
7. Identificar els problemes de l'aplicació del dret.
8. Identificar els problemes sociojurídics en les teories sociojurídiques contemporànies.
9. Identificar en la jurisprudència els diversos problemes que planteja l'assignatura.
10. Interpretar les aportacions de gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret.
11. Reconèixer i resoldre problemes.
12. Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
13. Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
14. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
15. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
16. Vincular el dret amb els problemes socials contemporanis.

Continguts

Continguts:

1. Orígens: la ciència i la tècnica durant el segle XX; definicions de la Bioètica; resolució de conflictes bioètics.
2. Gènere, pluralisme moral i diversitat cultural.
3. Bioètica i Dret: regular la medicina; consentiment informat; comitès d'ètica.
4. Tecnologia i Big Data: investigació; informació d'usuaris; noves tecnologies i tecnologies de la informació vs. drets fonamentals.
5. Tractaments sanitaris: experimentació humana i animal; drets dels malalts; confidencialitat de la història clínica.
6. Drets sexuals i reproductius: educació sexual i mètodes anticonceptius; avortament; objecció de consciència dels professionals sanitaris.
7. Reproducció Assistida I: Tècniques de Reproducció Humana Assistida; estatut jurídic dels embrions; donació de gàmetes i anonimats.

7. Reproducció Assistida II: maternitat subrogada; clonatge reproductiu; llibertat individual, contracte i mercat.
9. Genètica Humana: Diagnòstic Genètic Preimplantacional; teràpia gènica; genètica i eugenèsia.
10. El final de la vida: negativa al tractament; cures pal·liatives i sedació terminal; eutanàsia.
11. Justícia i Salut: assignació de recursos sanitaris; igualtat i salut; obligacions envers les generacions futures.

Metodologia

La docència de l'assignatura i la formació de l'alumnat es farà durant el curs en base a les activitats següents:

1. Activitats dirigides:

1. Classes magistrals: en elles l'alumnat assoleix les bases conceptuals de la matèria i la seva contextualització. En aquestes activitats s'exigeix menys interactivitat i estan concebudes fonamentalment com un mètode unidireccional de transmissió de coneixement del professorat a l'alumnat.
2. Classes pràctiques: on l'alumnat analitza, juntament amb el professorat documents, legislació i altres materials per tal de comprendre críticament allò que s'explica a les classes teòriques.

2. Activitats supervisades: Activitats que desenvolupa l'alumnat amb la supervisió i suport del professorat.

3. Activitats autònomes: Elaboració de treballs que seran exposats i discutits a l'aula i cerca de bibliografia i material complementari al facilitat pel professorat. Lectura comprensiva de textos i anàlisi crític de materials audiovisuals.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	22,5	0,9	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 16
Classes pràctiques i treball en equip	22,5	0,9	2, 12, 13, 15
Tipus: Autònomes			
Avaluaci?	5	0,2	2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15
Lectures	37,5	1,5	1, 7, 10, 12, 13, 15
Preparaci? ex?men	57,5	2,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16

Avaluació

Avaluació:

La nota final s'obtindrà a partir dels elements següents:

1. Treball en equip i defensa oral de un cas pràctic a classe (25% de la nota)

2. Resolució cas pràctic a classe individualment (25% de la nota)

2. Examen final (50% de la nota) : Aquest examen s'haurà de superar amb una nota superior a 5 per fer mitja amb la resta de qualificacions de l'avaluació continuada.

La re-avaluació es farà repetint l'exàmen final. El treball en equip i la resolució d'un cas pràctic no seran objecte de reavaluació.

Un alumne/a que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'examen. Un alumne/a que presenti una pràctica en el que hi hagi plagis obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspensarà l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Cas pràctic	25%	1	0,04	1, 3, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16
Examen	50%	2	0,08	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16
treball en equip	25%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Bibliografia

ÁLVAREZ PLAZA, Consuelo & RIVAS, Ana M. (2020): *Etnografía de los mercados reproductivos: actores, instituciones, legislaciones*, Valencia, Tirant lo Blanch.

BOLADERAS, Margarita (ed.) (2012): *Bioética, Género y Diversidad cultural*, Barcelona, Proteus.

CASADO, María & ROYES, Albert (coords.) (2012): *Sobre bioética y género*, Navarra, Thomson/Aranzadi.

CASADO, María & LÓPEZ BARONI, Manuel (2019): *Handbook of secular Bioethics (I) Key Issues*, Barcelona, Edicions Universitat de Barcelona. Available in:

<http://www.bioeticayderecho.ub.edu/sites/default/files/handbook-secular-bioethics-i.pdf>

DE LORA, Pablo; GASCÓN, Marina (2008): *Bioética. Principios, Desafíos, Debates*, Madrid, Alianza Editorial.

Documents on Bioethics and Big Data: exploitation and commercialisation of user data in public health.

Available in: <http://www.publicacions.ub.edu/refs/observatoriBioEticaDret/documents/08209.pdf>

DOLGIN, Janet L. (2005): *Bioethics and the Law*, New York, Aspen Publishers.

DICKENSON, Donna (2012): *Bioethics: all that matters*, London, Hodder Education.

DWORKIN, Ronald (1994): *El dominio de la vida*, Barcelona, Ariel.

HABERMAS, Jürgen (2002): *El futuro de la naturaleza humana ¿Hacia una eugenesia liberal?*, Barcelona, Paidós.

KUHSE, Helga and SINGER, Peter (2011): *A companion to Bioethics*, Oxford: Wiley Blackwell.

RODEN, David (2017) "Humanism, Transhumanism and Posthumanism", available in:

https://www.academia.edu/353704/Humanism_Transhumanism_and_Posthumanism

ROMEO CASABONA, Carlos M. (dir.) (2022): *Manual de Bioderecho*, Madrid, Dykinson.

SANDEL, Michael J. (2012): *What money can't buy: the moral limits of the markets*, Farrar, Straus & Giroux.

SANDEL, Michael J. (2007): *The case against perfection: Ethics in the age of genetic engineering*, Cambridge, Harvard University Press.

SINGER, Peter (1993); *Practical Ethics*, second edition, Cambridge, Cambridge University Press.

SINGER, Peter (2009): *Animal Liberation: a new Ethics for our treatment of animals*, New York, Harper Perennial Modern Classics.

SINGER, Peter & KUHSE, Helga (1999): *Bioethics. An Anthology*, Oxford, Blackwell Publishing.

TOMLINSON, Tom (1998) "Balancing Principles in Beauchamp and Childress" Michigan State University. Available in: <https://www.bu.edu/wcp/Papers/Bioe/BioeToml.htm>

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic